

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 418

гр. Пловдив, 23.11.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и трети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Вера Ив. Иванова

Членове: Катя Ст. Пенчева
Тодор Илк. Хаджиев

като разгледа докладваното от Вера Ив. И.а Въззивно частно търговско дело № 20225001000738 по описа за 2022 година

Производство по реда на чл. 278 във вр. с чл. 274, ал.1, т.1 от ГПК.

Обжалвано е решението с характер на определение №23/14.07.2022 г., постановено по т.д. №93/2021 г. на ОС-К., с което е прекратено производството по делото поради недопустимост на предявените от Р. Д. Б., С. М. Т., М. К. Г., С. К. П. и Г. И. Т. срещу акционерно дружество „Р.-**“ АД-гр.К. и К. В. Й. иск с правно основание чл. 71 от ТЗ –за прогласяване нищожност на решението на Съвета на директорите на „Р.-**“ АД-гр.К., обективирано в т.4 на Протокол от извънредно заседание на СД от 1.04.2019 г., като взето в нарушение на чл. 236,ал.2,т.2 от ТЗ, и искове по чл. 26,ал.1,предл.2 и 3 и чл. 26,ал.2,предл.3 от ЗЗД, съединени помежду си при условията на евентуалност– за приемане за установено, че сделката, обективирана в договор за продажба на дружествени дялове с рег. №****/10.02.2021 г. за удостоверяване на подпис и рег. №****/10.02.2021 г., том *, акт ** за удостоверяване на съдържание, и двете удостоверявания по описа на нотариус К.Г. с рег. №*** на НК с район на действие РС-Х., е нищожна като сключена при заобикаляне на закона, поради противоречие с добрите нрави и при липса на основание, и са осъдени Р. Д. Б., С. М. Т., М. К. Г., С. К. П. и Г. И. Т. да заплатят на „Р.-**“ АД-гр.К. направените по делото разноски в размер на 1080 лв. с ДДС, представляващи адвокатско

възнаграждение.

Жалбоподателите Р. Д. Б., С. М. Т., М. К. Г., С. К. П. и Г. И. Т. молят решението с характер на определение да бъде отменено като незаконосъобразно, неправилно по съображения, изложени в жалбата с характер на частна жалба с вх. № 2254/9.08.2022 г.

Ответникът по жалбата „Р.-**“АД-гр.К. моли тя да бъде оставена без уважение като неоснователна по съображения, изложени в отговор с вх. № 2611/19.09.2022 г.

Ответникът по жалбата К. В. Й. не е взел становище по нея.

Пловдивският апелативен съд провери законосъобразността на обжалвания акт във връзка с оплакванията на жалбоподателите, прецени обстоятелствата по делото и намери за установено следното:

С искова молба, подадена до ОС-К. на 13.12.2021 г., от ищите Р. Д. Б., С. М. Т., М. К. Г., С. К. П. и Г. И. Т. са предявени срещу „Р.-**“АД-гр.К. и срещу К. В. Й. обективно и субективно съединени иски с правно основание чл. 71 от ТЗ във вр. с чл. 124,ал.1 от ГПК, чл. 26,ал.1,предл.2 от ЗЗД, чл. 26,ал.1,предл.3 от ЗЗД и чл. 26,ал.2,предл.4 от ЗЗД. Ищите твърдят, че са акционери в ответното дружество. Твърдят, че ответното АД е създадена с цел и единствен предмет на дейност инвестиционно изкупуване собствеността на капитала на общинско дружество „Т.-К.“ЕООД-гр.К., която цел е постигана чрез участието на АД в „Т.-К.“ООД, в което АД до скоро е било основен съдружник, като „Т.-К.“ООД е успяло да изкупи всички материални активи на бившето общинско дружество. Твърдят, че на 1.04.2019 г. е било проведено извънредно заседание на СД на ответното АД, на което в т.4 е взето решение за продажба на дяловете (796 дяла), които АД притежава от капитала на „Т.-К.“ООД. Твърди, че за продажбата СД е упълномощил изпълнителния директор, като е определено, че цената, на която следва да се извърши продажбата, не може да бъде по-ниска от номиналната стойност на дяловете. Твърдят, че това решение на СД нито е съгласувано с ОС на акционерите, нито акционерите са уведомени по какъвто и да било начин за това решение. Твърдят, че на 2.02.2021 г. изпълнителният директор на АД В. Й. продава с договор за продажба на дружествени дялове всички 796 дяла, които ответното АД притежава в капитала на „Т.-К.“ООД, като купувач е синът на изпълнителния директор на АД, вторият ответник К. В. Й., а

продажната цена е по номиналната стойност на дяловете – 7960 лв. Твърдят, че както решението на СД за продажба на дружествените дялове от капитала на „Т.-К.“ООД, така и договора за продажба на дяловете, са нищожни. Твърдят, че решението на СД е взето извън неговата компетентност, тъй като притежаваните от АД дялове в „Т.-К.“ООД са единствения актив на АД и с решението си СД е нарушил императивната разпоредба на чл. 236, ал. 2, т. 1 и т. 2 от ТЗ. Заявяват, че съгласно задължителната практика на ВКС, обективизирана в т. 1 на ТР № 1/6.12.2002 г., ОСГТК, решения на СД, взети извън кръга на неговата компетентност, са нищожни. Твърдят, че е нищожна и самата разпоредителна сделка. Твърдят, че на първо място тя е нищожна като сключена без основание, защото нищожното решение на СД е равно на липса на основание. Твърдят и че сделката е нищожна поради противоречието ѝ с добрите нрави. Твърдят, че зад продадените 796 дяла по номинална стойност 7 960 лв. стои собственост върху недвижими имоти, чиято данъчна оценка е 2 595 478,46 лв., които имоти са притежание на „Т.-К.“ООД и върху които имоти АД с притежаваните от него дялове е имало значителна по обема си идеална част от правото на собственост. Твърдят, че съобразно притежаваните 796 дяла от общо 3200 дяла, от които се състои капитала на „Т.-К.“ООД, паричният еквивалент на стойността на имуществото по неговата данъчна оценка, притежаван от АД, е 645 625,27 лв., а пазарната стойност на това имущество е многократно по-висока. Твърдят, че е налице явна нееквивалентност на насрещните престации. Твърдят, че заплащането на сума от 7 960 лв., срещу което получаваш право на собственост върху имоти на стойност по данъчна оценка 645 625,27 лв., е равносилно на липса на престация. Твърдят, че поведението на изпълнителния директор, особено като се вземе предвид, че купувач на дяловете е синът му, е силно укоримо и е в разрез с всякакви морални норми и принципи на справедливост. Твърдят, че това действие явно цели получаване на имотна облага от член на семейството му. Твърдят, че то сериозно накърнява не само техните материални интереси, но и тези на останалите акционери, тъй като ги лишава буквално безвъзмездно от материални активи на много висока стойност, т.е. с това си действие изпълнителният директор В. Й. zlepоставя интересите на акционерите. Твърдят, че това негово действие не само че е в разрез с общоприетите нравствено-етични правила на морала, но е в пряко нарушение и на установени с ТЗ задължения на членовете на СД. Твърдят, че това

действие пряко нарушава разпоредбата на чл. 237,ал.2 от ТЗ, задължаваща членовете на съветите да изпълняват функциите си с грижата на добър търговец в интерес на дружеството и на всички акционери, а така също и разпоредбите на чл. 240б,ал.1 и ал.2 от ТЗ, съгласно които членовете на съветите са длъжни да уведомят писмено СД, съответно УС, когато те или свързани с тях лица сключват с дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, и че договорите по ал.1 се сключват въз основа на решение на СД, съответно на УС. Твърдят, че действията на изпълнителния директор освен че са в грубо противоречие с най-елементарните норми на морала и търговската етика, са добре планирани и предварително обмислени и крайната им цел е получаване от фамилия Й.и на мнозинство на дяловете, а от там и решаващ глас в „Т.-К.“ООД, която цел е постигната и в момента фамилия Й.и притежават повече от 50% от капитала на дружеството, а така също и ликвидация на ненужното вече АД, тъй като то е изпразнено от материални активи. Заявяват, че е ноторно известно на всички акционери и съдружници в двете дружества, че изпълнителният директор Й. е този, който решава нещата в СД, а и в УС на „Т.-К.“ООД. Твърдят, че два дни преди вземане на решението на СД В. Й. прехвърля на двамата си синове почти всички свои дялове в „Т.-К.“ООД с ясна цел при последваща продажба на дяловете на АД да не е необходимо съгласие на ОС за продажба на дяловете, тъй като за продажба на дялове между съдружниците такова съгласие не се изисква. Твърдят, че продажбата на дяловете е извършена почти 2 години след взимането на решението на СД с оглед да не може да се атакува решението на СД. Твърдят, че косвено доказателство за това, че Й. съзнава непочтеността на сделката, е, че тя е изповядана при нотариус в гр. Х., а не в гр. К.. Твърдят, че доказателство за това, че една от целите на В. Й. е ликвидацията на АД след „обезкръвяването“ му, а и за твърдението, че акционерите не са уведомени за порочното решение на СД, е дневният ред на свиканото от изпълнителния директор за 23.12.2021 г. ОСА, в поканата за което фигурират точка (4) за обявяване на дружеството в ликвидация точка (5) за одобряване на сделката за продажба на 796 дружествени дяла от капитала на „Т.-К.“ООД. Заявяват, че съгласно константната практика на ВКС при преценка на нееквивалентността на престациите следва да се съобрази не само разликата между пазарната оценка, респективно данъчната такава, и реализираната при сделката, но най-вече

преследваната от страните по сделките цел, която следва да бъде удовлетворяване на значим допустим от закона интерес. Твърдят, че от сделката за продажба на дружествените дялове интерес има само фамилията Й.и, а АД, респективно акционерите са сериозно финансово оцетени от сделката. Твърдят, че сделката не само че не е продиктувана от някакъв търговски интерес на АД, не само, че не води до финансова печалба за акционерите, но като краен резултат се стига до предложение за ликвидация на АД именно поради тази сделка, нанасяща сериозна финансова загуба на акционерите. Твърдят, че дори смешната продажна цена от 7 960 лв. не е постъпила в касата на дружеството, така че практически тези дялове са дарени на сина на изпълнителния директор. Твърдят и че сделката за продажба на дружествените дялове е сключена и при заобикаляне на закона, защото тя е между свързани лица съгласно §1,т.3 от ДР на ДОПК – сделка между баща и син, и при такава сделка законът - чл. 116,ал.2 от ДОПК – изисква сделките да се извършват по пазарни цени, респективно, да има оценка на имуществото от независим оценител, по която оценка да се извърши сделката. Заявяват, че правният им интерес от водене на иск по чл. 71 от ТЗ е обусловен от нарушаването на едно от най-важните им членствени права като акционери в ответното АД – имуществените им права, свързани с притежаваните от тях акции. Заявяват, че според Устава на АД и доклада на изпълнителния директор за отчетната 2020 г. дружеството е инвестиционно с основа цел изкупуване на дружествени дялове от капитала на „Т.-К.“ООД, а решението на СД е насочено точно в обратна посока на основната цел на дружеството – продажба на въпросните дялове и то при абсолютно нереално ниска цена. Заявяват, че правният им интерес от обявяване нищожност на сделката за продажба на дружествените дялове, макар те да не са страна по тази сделка, е, че при успешно провеждане на иска тези дялове ведно с правото на собственост върху недвижимите имоти-собственост на „Т.-К.“ООД, ще се върнат в патримониума на АД, респективно и в техния патримониум като притежатели на акции от това дружество, който правен интерес е валиден и за искането им за обявяване нищожността на решението на СД. Твърдят, че именно с обективното съединяване на двата иска за обявяване нищожността на решението на СД и за обявяване нищожността на сделката за продажба на дружествени дялове, те могат да постигнат основната си цел – връщане на имуществото, материализирано в притежаваните от АД

дялове, в патримониума на АД, респективно в техния патримониум в качеството им на акционери в това дружество. Заявяват, че исковите им претенции за обявяване нищожността на сделката за продажба на дружествени дялове са предявени „при условията на евентуалност (алтернативно съединени искове)“. Твърдят, че атакуваното то тях решение на СД е нищожно като взето извън компетентността на СД, а сключената въз основа на това решение сделка за продажба на дружествени дялове противоречи на добрите нрави, сключена е без основание и при заобикаляне на закона. Затова заявяват до съда искане да прогласи нищожността на решението на СД на „Р.-**“АД-гр.К. по т.4 от протокола от извънредното заседание на СД от 1.04.2019 г. и да приеме за установено, че сделката, обективирана в договора за продажба на дялове от 10.02.2021 г., е нищожна поради противоречие с добрите нрави, сключена е без основание и при заобикаляне на закона.

В изпълнение на разпореждане на окръжния съд от 13.12.2021 г. ищците уточняват, че исковите с правно основание чл. 71 от ТЗ и по чл. 26 от ЗЗД (на три различни основания – ал.1,предл.2 и 3 и ал.2, предл.3) са подадени при условията на кумулативно съединяване на искове и искат съдът да се произнесе и по двата иска, като считат, че първо съдът следва да се произнесе по иска по чл. 71 от ТЗ и след това да се произнесе по предявените искове за нищожност на процесната сделка. Заявяват, че исковите с правно основание чл. 26,ал.1,предл.2 и 3 от ЗЗД и чл. 26,ал.2,предл.3 от ЗЗД са подадени при условията на алтернативно съединяване на искове, както те изрично са посочили в исковата молба, като когато основанията за нищожност на сделката са предявени при условията на алтернативно съединяване на искове съдът се произнася по първото по тежест основание и ако не уважи претенцията на това основание, тогава се произнася и по следващите. Заявяват, че степенуването на исковите е в последователност заобикаляне на закона, противоречие с добрите нрави, липса на основание.

С отговора на исковата молба, подаден на 18.01.2022 г. от ответника „Р.-**“АД-гр.София е заявено възражение, че искът с правно основание чл. 71 от ТЗ е допустим, но неоснователен, а искът с правно основание чл. 26,предл.2 и 3 от ЗЗД и чл. 26,ал.2,предл.3 от ЗЗД е недопустим и неоснователен.

С подадената на 23.02.2022 г. допълнителна искова молба ищите заявяват, че относно твърдението за недопустимост на исковата молба поради това, че не са страни по сделката, те поддържат изцяло изложените в тази насока обосновки, направени в исковата молба.

С определение, постановено в откритото съдебно заседание на 14.06.2022 г. окръжният съд обявява устните състезания за приключени и на 14.07.2022 г. постановява обжалваното сега решение с характер на определение № 23, с което приема, че исковете са недопустими, поради което прекратява производството по делото. Съдът преценява, че са предявени обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 71 от ТЗ за прогласяване нищожността на решението на СД на ответното АД, обективизирано в т.4 от протокол от извънредно заседание на СД от 1.04.2019 г. като взето в нарушение на чл. 236,ал.2,т.2 от ТЗ, и искове по чл. 26,ал.1,предл.2 и 3 и чл. 26,ал.2,предл.3 от ЗЗД, съединени помежду си при условията на евентуалност, за приемане за установено, че сделката договор за продажба на дружествени дялове от 10.02.2021 г. е нищожна като сключена при заобикаляне на закона, поради противоречие с добрите нрави и при липса на основание. Съдът посочва, че при предявяване на иска по чл. 71 от ТЗ следва да се преценява конкретният правен интерес на ищите, който в случая се обосновава с довод за нарушаване на едно от най-важните им членствени права като акционери в дружеството, а именно имуществените им права, свързани с притежаваните от тях акции, с твърдението, че при успешно провеждане на иска тези дялове-предмет на решението на СД, заедно с правото на собственост върху недвижимите имоти-собственост на „Т.-К.“ООД, ще се върнат в патримониума на ответното АД, респективно и в техния патримониум като притежатели на акции от това дружество. Съдът преценява, че в контекста на посоченото обосноваване от ищите на правния интерес от иска по чл. 71 от ТЗ следва да се приеме, че акционерните права на ищите не са засегнати от решението на СД и възможността то да бъде признато за недействително, защото признаването на нищожност на решението на СД не може да рефлектира върху членствените им права. Съдът посочва, че не е вярно твърдението, че при успешно провеждане на иска правото на собственост върху недвижимите имоти-собственост на „Т.-К.“ООД ще се върне в патримониума на ответното АД, респективно и в техния патримониум като притежатели на акции от това дружество, тъй като

в изпълнение на решението на СД от 1.04.2019 г. са продадени дружествени дялове и няма данни, а и не се твърди от ищите-акционери да са продадени имоти-собственост на „Т.-К.“ООД. Съдът посочва, че акцията като ценна книга удостоверява участие на притежателя ѝ с посочената в нея номинална стойност в капитала на дружеството и е титул за участие в акционерното дружество с произтичащите от това членствени права, които биват имуществени (право на дивидент, право на ликвидационна квота) и неимуществени (правото на участие в управлението на дружеството, правото на глас в ОС и правото да бъде избран в управителен орган на дружеството). Съдът посочва, че правото на дивидент е призната и гарантирана на акционера възможност да получава част от чиста печалба, като размерът на дивидента зависи от дела, който той има в капитала на АД, а правото на ликвидационна квота представлява облигационно право на акционера да получи част от имуществото на дружеството в ликвидация. Съдът преценява, че доколкото правният интерес от иска по чл. 71 от ТЗ не се обосновава с нарушение на някое от тези права, то не може да се приеме, че с решението на СД за продажба на дяловете на АД, притежавани в ООД, са засегнати членствените права на акционерите-ищци, което обуславя липсата на правен интерес от защитата им с предявения иск, поради което предявеният иск е недопустим. Съдът приема, че по отношение на предявените съединени при условията на евентуалност искове за установяване нищожност на разпоредителната сделка за продажба на дружествени дялове на основание чл. 26, ал.1, предл.1 и 2 и ал.2, предл.3 от ЗЗД в последователност поради заобикаляне на закона, противоречие с добрите нрави и липса на основание интересът на ищите от предявяване на иска следва да се прецени, като се съобрази как би рефлектирал в тяхната правна сфера евентуалният резултат от прогласяване нищожността на сделката за продажба на дружествени дялове, по която те не са страна. Съдът намира, че ако сделката бъде прогласена за нищожна, то всички правни блага, произтичащи от нейната нищожност, ще настъпят в правната сфера на АД, но не и в тази на ищите като акционери. Съдът посочва, че съгласно трайната съдебна практика, за да се приеме, че третото за сделката лице има интерес от прогласяване нищожността на сделката то позитивните последици от тази нищожност следва да настъпят директно в правната и/или имуществената сфера на третото лице, а в случая такава правна възможност не съществува, поради

което исковете са недопустими поради липса на правен интерес.

С подадената на 9.08.2022 г. жалба (наречена въззивна жалба, но с характер на частна жалба) против постановения от окръжния съд съдебен акт, наречен решение, но с характер на определение, жалбоподателите изрично посочва, че съдът е следвало да се произнесе с определение относно прекратяване на делото. Твърдят, че съдът правилно е приел, че атакуваното от тях решение на СД е нищожно поради изложените в исковата молба съображения, но неправилно е счел, с нищожното решение на СД на ответното АД не се засягат членствените им права, което обуславя липсата на правен интерес от защитата за тях с този предявен иск. Заявяват, че правният интерес на акционер от водене на конститутивния иск по чл. 71 от ТЗ е презумптивен, обусловен от самото качество на акционер. Заявяват, че в много решения на ВКС неизменно се застъпва становището, че разпореждането с имущество на АД по правило зависи от преценката на акционерите и те в качеството на носители на правото на дивидент и на правото на ликвидационен дял съразмерно с номиналната стойност на притежаваните акции са титуляри и на правото да взимат решения чрез гласуване в ОС за сключване на разпоредителни сделки с имуществото на дружеството, както и да определят реда и правилата за разпореждане в случаите, когато те не са уредени с императивни норми на закона. Заявяват, че в случая СД се е произнесъл по въпрос извън неговата компетентност и е иззел компетентността на ОСА, като съдът не е съобразил факта, че самото изземване на функциите на ОСА нарушава правото на ищите да гласуват и вземат решение по въпрос от изключителна важност за АД относно разпореждане с имуществото на АД, което само по себе си обуславя наличието на правен интерес от водене на иска по чл. 71 от ТЗ. Заявяват, че с атакуваното решение сериозно са накърнени и техните имуществени права като акционери, тъй като акцията инкорпорира в себе си съответната част от имуществото на АД. Посочват, че равностойността на дружествения дял (ликвидационната квота при прекратяване на АД) би следвало да се определи въз основа на счетоводен баланс или експертно заключение след изясняване на структурата на капитала (число и дялове). Заявяват, че в случая с атакуваното решение на СД драстично се е намалила стойността на една акция, а от там драстично се нарушава и правото на ищите на ликвидационен дял. Заявяват, че притежаваните от АД акции са продадени за

7 960 лв., а съгласно неоспореното заключение на вещото лице по делото пазарната стойност на имуществото на „Т.-К.“ООД към момента на сделката е била 2 803 986 лв. и към настоящия момент 3 052 108 лв., като АД притежава 25% от капитала на „Т.-К.“ООД и към момента на сделката справедливата стойност на притежаваните от АД дялове е 700 996,50 лв. и към настоящия момент 763 027 лв. или стойността на една акция се е обезценила 100 пъти и при взетото вече решение за ликвидация на ответното АД ищите ще получат като ликвидационен дял сума 100 пъти по-малка от сумата, която са щели да получат, ако такова решение не е било взимано. Заявяват, че това е крещящо нарушение на имуществените им права като акционери, от което следва и правен интерес от обявяване на това решение за нищожно. Заявяват, че от окръжния съд не е обсъден факта, че в счетоводния баланс на ответното АД за 2020 г. като актив дялове в асоциирани и смесени предприятия на АД е записана сума в размер на 537 000 лв., а този актив е продаден на основание нищожно решение на СД за 7 960 лв. и е налице очевидно нарушаване на имуществените права на ищите-акционери. Заявяват, че гореизложените съображения важат изцяло и за алтернативно съединените искове за обявяване нищожността на самата сделка за продажба на дружествени дялове. Твърдят, че е неправилен изводът на съда, че при прогласяване на сделката за нищожно всички правни блага, произтичащи от нейната нищожност, ще настъпят в правната сфера на АД, но не и в тази на ищите като акционери. Заявяват, че АД и акционерите са имплицитно свързани, те са част от цяло и при промяна на цялото се променя и всяка част от него. Посочват, че естествено при промяна на стойността на имуществото на АД се променя и стойността на всяка една притежавана акция, като в случая със сделката стойността на имуществото на АД е намалена 100 пъти и автоматично с толкова е намалена и стойността на всяка притежавана акция. Заявяват, че затова обявяването на сделката за нищожна и връщането на актива-предмет на разпоредителната сделка ще увеличи 100 пъти стойността на всяка от притежаваните от ищите акции и именно това е пряката благоприятна промяна, която ще настъпи в имуществената сфера на ищите от прогласяване нищожността на сделката.

С отговора на жалбата, подаден на 19.09.2022 г., ответникът по нея „Р.-**“АД-гр.К. заявява, че в отговора на исковата молба и в писменото становище по делото пред окръжния съд са изложили съображения за това, че

искът по чл. 71 от ТЗ е допустим, но неоснователен, а исквете с правно основание чл. 26,ал.1,предл.2 и 3 от ЗЗД и чл. 26,ал.2,предл.3 от ЗЗД са недопустими и неоснователни, които съображения се поддържат.

Съгласно разпоредбата на чл. 71 от ТЗ всеки член на АД може с иск пред окръжния съд да защити правото на членство и отделните членствени права, когато бъдат нарушени от органи на дружеството. В случая ишците, за които е безспорно, че са акционери в ответното АД, предявяват установителен, а не конститутивен, иск с правно основание чл. 71 от ТЗ във вр. с чл. 124,ал.1 от ГПК за прогласяване нищожността на решение на СД от 1.04.2019 г. за продажба на дяловете, които АД притежава в капитала на „Т.-К.“ООД-гр.К.. При предявен установителен иск за нищожност на решение на орган на търговското дружество в тежест на ишците е да обосноват правния си интерес като абсолютна процесуална предпоставка за съществуването на тяхното право на иск и за надлежното му упражняване (в тази насока – решение № 212/14.02.2017 г. на ВКС по т.д. № 2528/2015 г., 2 ТО, ТК). В случая ишците твърдят, че нищожното решение на СД е увредило интересите на АД и на отделните акционери, като засяга конкретно техните имуществени акционерни права. Следва да се отчете обаче, че нищожното поради нарушаване на нормата на чл. 236,ал.2,т.2 от ТЗ решение на СД само по себе си с оглед нормата на чл. 236,ал.4 от ТЗ не засяга акционерните права на ишците и не ги уврежда, за да съществува правен интерес за тях от съдебно установяване на нищожността чрез иска по чл. 71 от ТЗ във вр. с чл. 124,ал.1 от ГПК, тъй като дори да се признае за нищожно взетото от СД решение, СПН на съдебното решение по иска с правно основание чл. 71 от ТЗ няма да породи правни последици в отношенията между страните и няма да рефлектира върху обема и съдържанието на притежаваните от ишците акционерни права и затова като източник на евентуално нарушение на членствените права на ишците, респективно на правото им на дивидент и на ликвидационна квота, може да се разглежда самата сделка прехвърляне на дружествени дялове, поради което за ишците съществува правен интерес от защита срещу нейните неблагоприятни последици съобразно разпоредбата на чл. 236,ал.4 от ТЗ, но не и правен интерес от защита по реда на чл. 71 от ТЗ срещу нищожното решение на СД, инициирал нейното сключване, съответно, отсъствието на правен интерес обуславя недопустимост на предявения установителен иск по чл. 71 от ТЗ и на производството по делото в тази му

част, което правилно е било прекратено от окръжния съд (в тази насока – решение № 202/22.12.2010 г. на ВКС по т.д. № 764/2009 г., 2 ТО, ТК). Съответно, по същите съображения и с оглед специалната норма на чл. 236, ал.4 от ТЗ следва да се приеме за лишен от правен интерес и предявеният иск по чл. 26, ал.2, предл.4 от ЗЗД за прогласяване нищожност на сделката продажба на дружествени дялове от 2.02.2021 г. (с нотариални заверки от 10.02.2021 г.) като сключена без основание, тъй като с поред твърдението на ишците нищожното решение на СД е равно на липса на основание. Правилно следователно съдът е прекратил производството по делото по тези два иска и затова подадената жалба против решението с характер на определение в тази негова част е неоснователна, то следва да бъде в тази му част потвърдено.

Ишците предявяват установителни иски за прогласяване нищожност на сделката от 2.02.2021 г. с нотариални заверки от 10.02.2021 г. за продажба на притежаваните от ответното АД дружествени дялове в капитала на „Т.-К.“ООД-гр.К. от ответното АД на ответника К. Й. с правно основание с оглед техните твърдения чл. 26, ал.1, предл.2 от ЗЗД (поради заобикаляне на закона – чл. 116, ал.2 от ДОПК) и чл. 26, ал.2, предл.3 от ЗЗД (поради накърняване на добрите нрави). Изложени са съображения защо според ишците са налице в случая основания за приложението на тези две законови норми. Изложени са и съображения какъв конкретно е правният интерес на ишците като трети лица, неучастващи в тази сделка, от предявяването и на тези два установителни иски за нищожност на сделката, сключена въз основа на нищожно съобразно чл. 236, ал.2, т.2 от ТЗ решение на СД, с предмет отчуждаване на основен актив на дружеството на висока стойност при значително по-ниска цена. Те се свеждат също до увреждане на имуществените интереси на АД и на тях като акционери при засягане конкретно на техните имуществени акционерни права, именно които свои имуществени интереси, зависещи от наличието на имущество на дружеството, те целят да защитят като акционери съгласно посоченото в исковата молба, което определя и наличието за ишците на правен интерес от предявяването на тези два иска (в тази насока – определение № 181/5.05.2022 г. на ВКС по ч.т.д. № 361/2022 г., 1 ТО, ТК и определение № 16/8.01.2021 г. на ВКС по ч.т.д. № 2401/2020 г., 2 ТО, ТК). Затова подадената до апелативния съд жалба се явява частично основателна, постановеният от окръжния съд съдебен акт с характер на определение в тази негова част е неправилен и

следва да бъде отменен, като делото се върне на окръжния съд за предприемане на съответните съдопроизводствени действия.

С оглед частичната отмяна на решението с характер на определение следва то да бъде отменено и в частта му за разноските, относно които окръжният съд следва да се произнесе с оглед на резултата от производството след неговото приключване с постановяването и на съдебния акт след връщането на делото.

С оглед на гореизложеното съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението с характер на определение №23/14.07.2022 г., постановено по т.д. №93/2021 г. на ОС-К., В ОБЖАЛВАНИТЕ НЕГОВИ ЧАСТИ, с които е прекратено производството по делото поради недопустимост на предявения от Р. Д. Б., С. М. Т., М. К. Г., С. К. П. и Г. И. Т. срещу акционерно дружество „Р.-**“ АД-гр.К. иск с правно основание чл. 71 от ТЗ – за прогласяване нищожност на решението на Съвета на директорите на „Р.-**“ АД-гр.К., обективизирано в т.4 на Протокол от извънредно заседание на СД от 1.04.2019 г., като взето в нарушение на чл. 236,ал.2,т.2 от ТЗ, както и е прекратено производството по предявения от Р. Д. Б., С. М. Т., М. К. Г., С. К. П. и Г. И. Т. срещу акционерно дружество „Р.-**“ АД-гр.К. и К. В. Й. иск по чл. 26,ал.2,предл.4 от ЗЗД – за приемане за установено, че сделката, обективизирана в договор за продажба на дружествени дялове с рег. №****/10.02.2021 г. за удостоверяване на подпис и рег. №****/10.02.2021 г., том *, акт ** за удостоверяване на съдържание, и двете удостоверявания по описа на нотариус К.Г. с рег. №**** на НК с район на действие РС-Х., е нищожна като сключена при липса на основание.

ОТМЕНЯ решението с характер на определение №23/14.07.2022 г., постановено по т.д. №93/2021 г. на ОС-К., В ОБЖАЛВАНИТЕ НЕГОВИ ЧАСТИ, с които е прекратено производството по делото поради недопустимост на предявените от Р. Д. Б., С. М. Т., М. К. Г., С. К. П. и Г. И. Т. срещу акционерно дружество „Р.-**“ АД-гр.К. и К. В. Й. искове по чл. 26,ал.1,предл.2 и 3 от ЗЗД, съединени помежду си при условията на евентуалност – за приемане за установено, че сделката, обективизирана в договор за продажба на дружествени дялове с рег. №****/10.02.2021 г. за

удостоверяване на подпис и рег. №****/10.02.2021 г., том *, акт ** за удостоверяване на съдържание, и двете удостоверявания по описа на нотариус К.Г. с рег. №*** на НК с район на действие РС-Х., е нищожна като сключена при заобикаляне на закона и поради противоречие с добрите нрави, и са осъдени Р. Д. Б., С. М. Т., М. К. Г., С. К. П. и Г. И. Т. да заплатят на „Р-***“ АД-гр.К. направените по делото разноски в размер на 1080 лв. с ДДС, представляващи адвокатско възнаграждение.

Връща делото на Окръжен съд-К. за предприемане на съответните съдопроизводствени действия относно исковете с правно основание чл. 26,ал.1, предл.2 от ЗЗД и чл.26,ал.1, предл.3 от ЗЗД и произнасяне относно разноските след окончателното приключване на делото.

Определението може да се обжалва от страните в едноседмичен срок от връчването му с частна касационна жалба пред Върховния касационен съд-София само в частта му, с която е потвърдено частично обжалваното решение с характер на определение за прекратяване на производството по два от предявените искове – с правно основание чл. 71 от ТЗ във вр. с чл. 124,ал.1 от ГПК и чл. 26,ал.2,предл.4 от ЗЗД, и е окончателно и не подлежи на обжалване в частта му, с която е отменено частично обжалваното решение с характер на определение за прекратяване на производството по два от предявените искове– с правно основание чл. 26,ал.1,предл.2 от ЗЗД и чл. 26,ал.1,предл.3 от ЗЗД.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____